

Арзёбии эҳтиёҷот ва таҳлили вазъии
таъсири пандемия COVID-19 ба
гурӯҳҳои осебпазири аҳоли дар
Ҷумҳурии Тоҷикистон

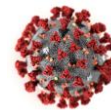
Ташкилоти хайриявии ҷамъиятии

“Имкониятҳои баробар”

Суроға: куч. А. Савдо 38а. ш. Душанбе, ҶТ, Телефон: +992919292424

E-mail: equalopportunities.tj@gmail.com

www.equalopportunities.tj

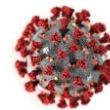
Ҳамаи ҳуқуқ маҳфуз аст. Нашри пурра ё қисман чоп, нигоҳдорӣ дар системаи компютерӣ, интиқол додани ин нашрия тавассути ҳама гуна каналҳо дар ҳама гуна шакл ё бо ҳар васитаи - электронӣ, механикӣ, нусхабардорӣ, магнитӣ ва дигар усулҳо бидуни иҷозати пешакии муаллиф манъ аст.

Хулоса, таҳлил ва тавсияҳои дар Ҳисоботи мазкур пешниҳодшуда, мавқеи расмии Ташкилоти ҷамъиятии “Имкониятҳои баробар”, ки ин ҳисоботро таҳия кардааст, ифода намекунад.

Рақамҳое, ки ба қисми таҳлилии Ҳисобот дохил карда шудаанд, натиҷаи назарсанҷиеро, ки дар байни гурӯҳҳои осебпазир тариқи онлайн гузаронида шуда буд, таҳия шудаанд. Ин додаҳо омили расмии тамоми кишвар ба шумор намеравад, ва дар баробари ин хоҳишмандон метавонанд аз усулҳои алтернативӣ истифода бурда иттилооти иловагиро дастрас намоянд.

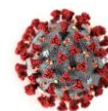
Маълумотҳое, ки дар ин баҳогузорӣ ва дар замимаи омили оварда шудаанд, аз манбаъҳои омили расмии кишвар гирифта шудаанд.

Масъулияти тафсир ва истифодаи мавод ба хонанда вогузор карда мешавад. ТҶ “Имкониятҳои баробар” барои зараре, ки дар натиҷаи истифодаи мавод нисбати хонанда ва ё истифодабаранда, ба амал меояд, дар ҳеҷ сурат ҷавобгар шуморида намешавад.

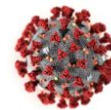

МУНДАРИҶА

Вазъият	5
ДАР БОРАИ ТАДҚИҚОТ	8
ЧАРО МАҲЗ ИН ТАДҚИҚОТ АЙНИ ЗАМОН ЗАРУР АСТ?	9
ТАДҚИҚОТ ЧИРО ДАР БАР МЕГИРАД?	10
ДАР ИН ТАДҚИҚОТ КИҲО ИШТИРОК КАРДА МЕТАВОНАНД?	10
РОЗИГӢ ва ОГОҲКУНӢ	11
НАТИҶАҲОИ ТАДҚИҚОТ	12
ДЕМОГРАФИЯ	13
Шумо худро ҳамчун узви кадом гуруҳи осебпазири аҳоли муайян менамояд?	13
Соли таваллуди Шумо?	14
Вазъи оилавии Шумо?	14
Шумо сигор (ё ин ки нос) мекашед?	14
Лутфан шумораи аҳли оилаатонро, ки ба Шумо мӯҳтоҷанд ва Шумо онҳоро нигоҳубин менамояд қайд намояд?	15
Соҳиби чанд фарзанд ҳастед?	15
Синну соли фарзандони Шумо?	16
Айни замон Шумо дар кучо зиндагӣ мекунад? Минтақаро интиҳоб намояд?	16
Вазъи имрӯзаи кори шумо чи гуна аст?	16
Лутфан харҷ ва сарфи якмоҳаи худро интиҳоб намояд.	17
Маълумоти Шумо.	18
ТАЪСИРИ ПАНДЕМИЯИ COVID-19 БА ҲАЙӢТИ ШУМО	19
Вазъи имрӯзаи COVID-19 дар Ҷумҳурии ба Шумо чӣ гуна таъсир расонид?	19
Ба шумо лозим омад, ки ҷои зистатонро аз рӯи вазъи COVID-19 дар Ҷумҳурии иваз намояд?	20
Лутфан вазъияти ҳозираатонро баррасӣ кунед. Шумо айни замон вазъи зиндагии худро бо кадом роҳро бӯрда истодаед?	20
Оё вазъияти зиндагӣ, ки ҳозир доред, шуморо ба ташвиш меорад? Маҳз кадом ташвишҳо? Лутфан қайд намояд.	21

Оё дастрасии шумо аз сабаби сар задани пандемияи COVID-19 ба хизматрасонӣ, ки аз ҷониби намоёндогони ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва тиббӣ расонида мешуд, маҳдуд гардидааст?	23
Оё шумо айнаи замони имконияти дастрас намудуни маводҳои дорувориро доир ба ВНМО доред?	24
Оё дар 14 рӯзи охир як ё якчанд нишонаҳои зеринро аз сар гузаронидаед?	24
Оё Шумо аз таҳлили COVID-19 гузаштед?	25
Шумо дар бораи COVID-19 бештар аз кадом сарчашмаҳо маълумот мегирид?	26
Шумо аз иттилооте, ки дар бораи авҷи ҷории COVID-19 гирифта истодаед, то чӣ андоза розӣ ҳастед?	26
Шумо мехоҳед иловагӣ ба мо дар бораи саломатии ҷисмонӣ ва рӯҳии худ чизе дигаре бигӯед?	27
Шумо ба кадом намуди ёрии таъҷилӣ айнаи замони ниёз доред?	28
Агар Шумо хоҳиш дошта бошед, ки тамоси худро барои мо гузаред (рақами телефон, почтаи электронӣ ва ғайраҳо) пас дар поён онро зикр намоед.	28
ХУЛОСА	29
ТАВСИЯҲО ДАР ДОИРАИ АРЗЁБӢ	30
ТАВСИЯҲО ОИД БА ПЕШГИРИИ COVID19	32

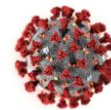
ВАЗЪИЯТ

Пандемия COVID-19 - Пандемия аз сирояти коронавирус COVID-19, ки аз ҷониби SARS-CoV-2 коронавирус ба вучуд омадааст.

Он дар охири моҳи декабри соли 2019 дар шаҳри Юхан, музофоти Хубеи марказии Чин кашф шуда, нахустин ҳодисаҳои пневмонияи пайдоиши номаълум дар сокинони маҳаллӣ, ки бо бозори маҳаллии ҳайвонот ва баҳрии Хуанан алоқаманд аст, оғоз ёфт. 31 декабри соли 2019 мақомоти Чин ба Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ (СУТ) дар бораи хуруҷи бемории пневмонияи номаълум хабар доданд. Аз 22 январ дар Юхан карантин эълон карда шуд; аз 24 январ бошад дар ноҳияҳои шаҳрии ҳамсои Юхан. Вирус дар тамоми воҳидҳои маъмурии музофоти Хитой ошкор карда шуд.

30 январи соли 2020, СУТ сар задани коронавируси навро ҳамчун як ҳолати фавқуллодаи тандурустии ҷомеаи ҷаҳонӣ эътироф кард. 11 феввали соли 2020, беморӣ бемории нави коронавирус (COVID-2019) номида шуд. Олимони чинӣ агентӣ сабабнок - як коронавируси навро муайян карданд ва пайванди генетикиро ба пайдарпайи геномҳои он муқаррар карданд. Вирус на камтар аз 70% бо пайдарпаи генетикӣ ба вируси SARS-CoV, ки синдроми шадиди роҳи нафасро ба вучуд меорад (инчунин бо номи SARS маълум аст) ва аз ин рӯ SARS-CoV-2 ном дорад. Давраи инкубатсия одатан тақрибан 5 рӯз аст, аммо метавонад аз 2 то 14 рӯзро дар бар гирад. Пеш аз фарорасии нишонаҳо беморӣ мубтало мегардад.

Хусусияти фарқкунандаи пандемияи ҳозира, ки мубориза бо онро душвор месозад, давраи тӯлонии инкубатсия мебошад. Хусусияти дигари манфӣ шумораи зиёди беморони асимптоматикӣ мебошад, яъне шахсоне, ки мубталои сирояти коронавирус мебошанд, зухуроти клиникиро нишон наmedиханд, гарчанде ки онҳо метавонанд ба дигарон сироят кунанд.

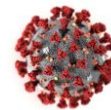

11 марти соли 2020, СҮТ эълон кард, ки ин беморӣ пандемия гаштааст ва 13 март Аврупо ба маркази он табдил ёфтааст. 24 март мақомоти Чин аксари маҳдудиятҳои қаблан пешниҳодшудаи хусусияти иҷтимоӣ ва иқтисоди ро бардоштанд ва изҳор доштанд, ки паҳншавии вирус дар ин кишвар "аслан мамнӯъ аст".

То 5 июн дар 213 кишвар ва ҳудуд 6,624,921 сироятёбӣ тасдиқ карда шуд, 389,019 фавт, 3,198,509 нафар барқарор шуданд, фавт аз ҳамаи ҳолатҳои ба қайд гирифташудаи сироят 11% -ро ташкил дод. Ба минтақаҳои, ки аз миқдори гирифтҳои пандемия аз ҳама шумораи гирифтҳои зарар дидаанд, ИМА, Аврупои Ғарбӣ (Испания, Италия, Британияи Кабир, Олмон, Фаронса), Россия, Туркия, Чин, Эрон, Бразилия мебошанд. Минтақаҳои, ки дар мавриди пандемия аз ҳама фавтидагон ИМА, Аврупо (Италия, Испания, Фаронса, Британияи Кабир, Белгия, Олмон), Эрон мебошанд. Ба минтақаҳои, ки фавт баландтарин аст, Африка (Бурунди, Судон, Мавритания, Алҷазоир), Багам, Аврупо (Белгия, Фаронса, Италия, Британияи Кабир) мебошанд.

Миқдори ҳодисаҳои сироятро пеш аз ҳама бояд аз ҳад зиёд нодида гирифт, зеро ба онҳое, ки шакли сабуки ин бемориро доранд. Баъзе кишварҳо (масалан, Италия ва Швейтсария) сиёсати санҷиш надоштани одамонро бо нишонаҳои хурди ин беморӣ доранд.

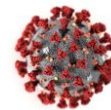
Дар қатори дигар кишварҳои Тоҷикистон, мавҷудияти вирус дар кишвар дертар эътироф карда шуд, ки дар натиҷа дар моҳи охир беш аз 4000 ҳолат расман эътироф карда шуд. Тибқи охири маълумотҳои имрӯза (5 июни соли 2020) дар Тоҷикистон, 4289 ҳолати сироятшавӣ ба қайд гирифта шудааст, ки аз он 2401 нафар шифо ёфтанд ва 48 нафар фавт карданд.

Албатта, дар рӯзҳои пешин ҳеҷ гуна низоми карантинӣ вуҷуд надорад, ки вазъро мувофиқи меъёрҳо ва чораҳои қабулшудаи пешгирии паҳншавии вирус дар кишвар мушкилтар мекунад. Аммо мақомоти кишвар бо дастгирии ҷомеаи ҷаҳонӣ қадамҳои муайянеро баҳри баровардани кишвар аз ҳолати вазнин пеш мебаранд.

Мутаассифона, дар дигар қисматҳои ҷаҳон, COVID ба ҳаёти шаҳрвандони оддӣ таъсири сахт расонд, ки онҳо пурра ба кор ҷалб карда шуданд. Дар баробари аҳолии оддӣ, намоёндагони гурӯҳҳои калидӣ бештар зарар мебинанд ва шахсони бо ВНМО зиндагикунанда, ки воситаҳои зиндагӣ, даромад ва кор надоранд.

Аммо, сарфи назар аз чораҳои андешидашуда дар ҷаҳон то ҳол табобати дуруст (протоколи дақиқи табобат) ва вакцинаҳо вуҷуд надоранд, ки метавонанд вазъро бо назорати вирус беҳтар созанд.

ДАР БОРАИ ТАДҚИҚОТ

Азбаски вазъи кунунӣ бо паҳншавии пандемия дар Тоҷикистон ва мавҷуд набудани иттилооти мувофиқ дар бораи таъсири пандемия дар байни ғуруҳҳои асосӣ, ташкилоти мо таҳлили арзёбӣ ва вазъро барои фаҳмидани таъсири ин ҳолат ба ғуруҳҳо ва баҳрабардорони асосии ташкилот гузаронидааст.

Андешаи асосии арзёбии мазкур ҷамъоварии маълумоте мебошад, ки барои банақшагирии муҳофизат дар самти кӯмак ва дастгирии ғуруҳҳои калидӣ дар чунин давраи душвор ба хотири беҳбуд бахшидани вазъи иҷтимоӣ-иқтисодии онҳо кӯмак хоҳад кард. Кӯмак ба аъзоёни ҷомеаи бо ВНМО, то ки онҳо раванди табобати ВИЧ-ро халалдор накунад ва ӯҳдадоранд, ки бори вазнини вирусиро ба даст оранд.

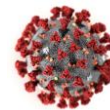
Гузориши мазкур натиҷаҳои тадқиқотро дар байни намоёндагони табақаҳои махсусан заифи аҳолии аз синни 18 то 60 + сола (дар умум 891 нафар) –ро, барои омӯзиш ва таҳлил намудани "Арзёбии эҳтиёҷот ва таҳлили вазъии таъсири пандемия COVID-19 ба ғуруҳҳои осепазири дар Тоҷикистон" гузаронида шудааст. Пурсиш аз 20 май то 04 июни соли 2020 баргузор шудааст.

МАҚСАДИ ТАДҚИҚОТ:

Муайян намудани вазъи ҳозираи зиндагонӣ, ниёзҳои зарурӣ, саломатии ҷисмонӣ ва ҳолати равонии намоёндагони табақаҳои заифи аҳолии аз ғуруҳҳои мардони ҳамчунинстаро ва кормандони шахвонӣ, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

ҶУҒРОФИЯИ ФАРОГИРИИ ТАДҚИҚОТ:

Тадқиқот барои тамоми хоҳишмандон аз Ҷумҳурии Тоҷикистон, тариқи онлайн ва дастрасии пайванд гузаронида шуд.

ҶАМЪОВАРӢ ВА ТАҲЛИЛИ МАЪЛУМОТ:

Маълумотҳои тадқиқот тариқи онлайн дар байни хоҳишмандон бо кумаки бевоситаи кормандони ташкилот, дар байни гуруҳи мақсаднок ҷамъоварӣ карда шудааст. Саволнома (ба ҳисобот замима мегардад) аз якчанд блок иборат аст:

1. Розигӣ
2. Демография
3. Таъсири пандемия

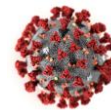
Пас аз ҷамъоварии маълумот, ҷавобҳо ба низом дароварда шуданд. Натиҷаҳои тадқиқот ба пойгоҳи додаҳо дар формати MS EXCEL ҷамъоварӣ карда шудааст.

ЧАРО МАҲЗ ИН ТАДҚИҚОТ АЙНИ ЗАМОН ЗАРУР АСТ?

Коронавирусҳо оилаи васеи вирусҳо бо хусусиятҳои бемориварии собитшуда барои инсон ва ҳайвон ташкил медиҳанд. Маълум аст, ки як қатор коронавирҳои қодиранд дар одам сироятҳои респираториро аз шамолхӯрии одӣ то ҳолатҳои вазнинтар, аз қабилҳои синдроми респиратории Шарқи Наздик (MERS) ва синдроми шадиди вирусии респираторӣ (SARS) падида оранд. Коронавируси охирӣ (COVID 19), ки ба қарибӣ кашф гардид, бемории COVID 19-ро ба вуҷуд меорад.

COVID 19 бемории сироятиест, ки коронавируси охирини ба қарибӣ кашфгардида ба вуҷуд овардааст. То хурӯҷи сироят дар шаҳри Ухани Хитой дар моҳи декабри соли 2019 дар бораи вирус ва бемории нав чизе маълум набуд. Пеш аз ҳама ин беморӣ таъсири манфии худро ба намоёндагони табақаҳои осебпазир, ки ба дастрасии хизматрасониҳои тиббӣ қабл аз пандемияи COVID-19 маҳдудият доштанд, баъдтар мекунанд.

То ба имрӯз, таъсири пандемияи COVID-19 ба хизматрасониҳои тиббӣ ва ҳам ба саломатии намоёндагони табақаҳои осебпазир аҳоли, танҳо дар асоси иттилооти носоҳеҳ, масалан, блогҳо, ҳисоботҳо ё гузоришҳои инфиродӣ баҳо дода шудааст.

Бо ин тадқиқот, мо меҳоме маълумот ба даст оварем, ки чӣ гуна COVID-19 ба саломатии ҷисмонӣ ва рӯҳӣ, ҳамчунон вазъи иқтисодии намояндагони гуруҳҳои осебпазир дар дохили кишвар таъсир расонидааст.

ТАДҚИҚОТ ЧИРО ДАР БАР МЕГИРАД?

Дар ин тадқиқот як қатор саволҳо дар бораи вазъи ҳозираи зиндагонӣ, ниёзҳои зарурӣ, саломатии ҷисмонӣ ва ҳолати равониро дар бар мегирад. Дар назарсанҷӣ баъзе саволҳо интиҳоби зиёдро дар бар гирифта буд ва ҳамчунон шахс имкон дошт, маълумотҳои заруриро тариқи матни иловагӣ ворид намояд.

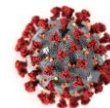
Иштирок дар тадқиқот комилан ихтиёрӣ, ройгон ва беном буд. Дар баробари ин назарсанҷ бо хоҳиши худ метавонист тамос ва ё ин ки рамзи худро ворид намояд. Ҳамчунон назарсанҷ метавонист иштироки худро дар раванди тадқиқот бе ягон камбудӣ бекор кунад. Иштирок дар тадқиқот ба вазъи саломатӣ ва ҳолати равонии назарсанҷ хатар наовардааст. Аз назарсанҷ танҳо хоҳиш карда шуда буд, ки оид ба таҷрибаи шахсии худ доир ба пандемияи COVID-19 тариқи саволҳои пешниҳод шуда маълумот диҳад.

Дар доираи назарсанҷӣ ягон хароҷот пардохт нашудааст. Тамоми маълумотҳои ҷамъ овардашуда ба таври махфӣ коркард карда шуда ва танҳо бо мақсади илмӣ, ва ҳамчунон омода намадуна раванди корӣ бо намояндагони табақаҳои заифи аҳоли дар шароити имрӯза истифода бурда шудаанд.

ДАР ИН ТАДҚИҚОТ КИҶО ИШТИРОК КАРДА МЕТАВОНАНД?

Ин тадқиқот барои намояндагони гуруҳҳои осебпазирӣ аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба синни 18+ сола расидааст, таҳия гардидааст.

Мо истилоҳи намояндаи гуруҳҳои осебпазирро ҳамчун истилоҳи умумӣ истифода бурдем, ки бисёр истилоҳҳои дигари иловагиро низ дарбар мегирад, аз қабилӣ:

кормандони шахвонӣ, мардони ҳамчинсгаро, трансгендерҳо, транс -мардҳо, транс-занҳо, шахсони бо ВНМО зиндагӣ мекардагӣ ва дигарон.

Назарсанҷ дар раванди тадқиқот аз кадом гурӯҳи осебпазири аҳоли будани худро интиҳоб намуда, баъдан ба пурсишро маълумот ворид менамуд.

РОЗИГӢ ва ОГОҲКУНӢ

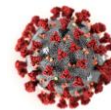
Маълумоте, ки дар ин тадқиқот ҷамъовари мегардад мувофиқи қоида махфӣ нигоҳ дошта мешавад.

Ба назарсанҷ матни мазкур барои розигӣ пешниҳод гардид:

“Ман медонам, ки бо иштирок дар ин тадқиқот даромади иловагӣ ба даст намеорам ва аз ҷиҳати молиявӣ аз он баҳра нахоҳам бурд. Ман розӣ ҳастам, ки маълумоти ман дар ин тадқиқот, дар шакли махфӣ (конфедентсионалӣ беном) сабт карда шавад”.

Матни назарсанҷон:

“Ба шумо кафолат медиҳем, ки маълумотҳои ба шахси сеюм интиқол дода намешавад ва шахсияти шумо пурра махфӣ нигоҳ дошта мешавад”.

НАТИҶАҲОИ ТАДҚИҚОТ

Дар ҳисоботи мазкур ҷавобҳои назарсанҷон аз рӯи саволҳо ва қисмҳои корӣ оварда шудааст. Тамоми ҷавобҳои назарсанҷон бетағир гузошта шудаанд.

Пурсишнома аз се қимс иборат буд:

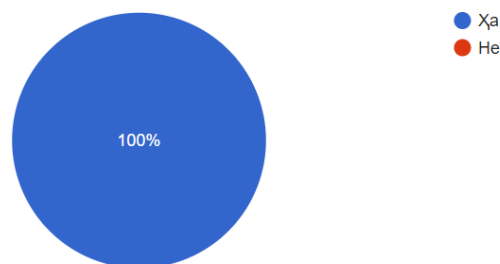
1. Розигӣ ва огоҳкунӣ
2. Демография
3. Таъсири пандемияи COVID-19 ба ҳаёти Шумо

Ҳамагӣ пурсишнома аз 28 савол иборат буд. Саволҳое, буданд, ки аз итиҳоби ҷавоб иборат буданд. Вале боиси қайд аст, ки саволҳое низ буданд, ки ворид намудани ҷавоби пурраро талаб менамуданд. Тамоми иштирокчиён дар доираи пурсишнома розигии худро инъикос намуданд.

Розигӣ ва огоҳкунӣ

Ман розӣ ҳастам, ки дар ин тадқиқот (ё пурсиш) иштирок кунам.

891 ҷавоб

Пеш аз гузаронидани

пурсиш, ҳама

ширкатунадагон

иштироки худро бо ҷавоби

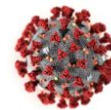
оддӣ «Ха» ё «Не» тасдиқ

карданд. Мувофиқи

маълумоти бадастомада, ҳамаи иштирокчиён розӣ шуданд ва дар таҳқиқот

фаъолона иштирок карданд.

Бо дарназардошти мӯҳлати кӯтоҳтарин барои ташкил ва гузаронидани пурсиш дар байни аъзоёни ҷамоа ташкилот (этический комитет организации). Тадқиқот дар шӯрои созмон тасдиқ карда шуд ва саволҳо оид ба унсури фаҳмиш ва дарк дар байни аъзои ҷома ва кормандони ташкилот санҷида шуданд.

ДЕМОГРАФИЯ

Шумораи иштирокчиён дар пурсишнома

Қисми аввали пурсишнома аз блоки Демография иборат буд.

Дар пурсишнома аз 20 май то 30 майи соли 2020 баргузор шуда 891 нафар ширкат варзиданд. Аз ин шумора 375 (41,1 %) нафар мард, 509 (57,1%) нафар зан, 7 (0,8%) нафар дигарро интихоб намуданд.

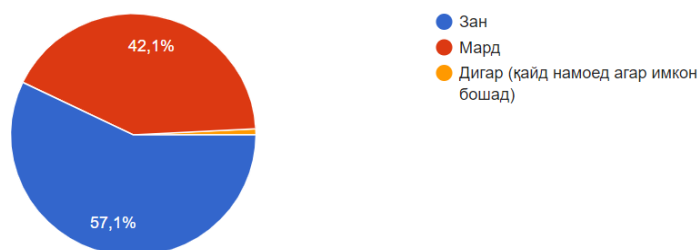
Демография

Савол: Ҷинси Шумо?

- Зан – 57,1%
- Мард – 42,1%
- Дигар – 0,8%

Ҷинси Шумо?

891 ҷавоб

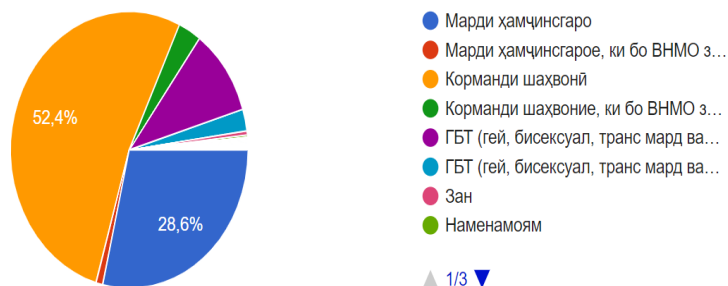

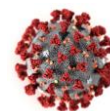
Шумо худро ҳамчун узви кадом гуруҳи осебпазири аҳоли муайян менамояд?

Ба ин савол 864 нафар ҷавоб дод.

- Марди ҳамҷинсгаро – 247 нафар (28,6%)
- Марди ҳамҷинсгарое, ки бо ВНМО зиндагӣ менамояд – 8 нафар (0,9%)
- Корманди шахвонӣ – 453 нафар (52,4%)
- Корманди шахвоние, ки бо ВНМО зиндагӣ менамояд – 27 нафар (3,1%)
- ГBT (гей, бисексуал, транс мард ва транс зан) – 88 нафар (10,2%)
- ГBT (гей, бисексуал, транс мард ва транс зан), ки бо ВНМО зиндагӣ мекунад – 22 нафар (2,5%)
- Дигар – 99 нафар

Шумо худро ҳамчун узви кадом гуруҳи осебпазири аҳоли муайян менамояд?
864 ҷавоб

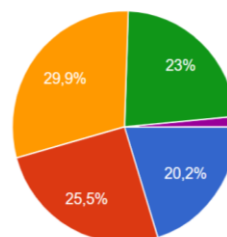
Соли таваллуди Шумо?

Ба ин савол 891 нафар ҷавоб дод.

- Аз 18 то 24 сола – 180 нафар
- Аз 25 то 30 сола – 227 нафар
- Аз 31 то 35 сола – 266 нафар
- Аз 40 то 50 сола – 205 нафар
- Аз 50 то 60+ сола – 13 нафар

Соли таваллуди Шумо?

891 ҷавоб

- Аз 18 то 25 сола
- Аз 25 то 30 сола
- Аз 30 то 35 сола
- Аз 40 то 50 сола
- Аз 50 то 60+ сола

Бояд қайд кард, ки тақрибан 55% мусоҳибон аз 25 то 35-сола мебошанд ва қисми фаъол ва қобили кори муассиса мебошанд.

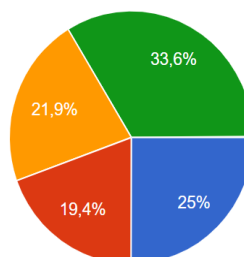
Вазъи оилавии Шумо?

Ба ин савол 891 нафар ҷавоб дод.

- Оиладор – 223 нафар
- Мучҷарад – 173 нафар
- Бева – 195 нафар
- Ҷудошуда – 299 нафар
- Дигар – 13 нафар

Вазъи оилавии Шумо?

891 ҷавоб

- Оиладор
- Мучҷарад
- Бева
- Ҷудошуда
- Дигар

Аксарияти аз пурсиш гузаштагон оиладоранд (тақрибан 22 %) ё шарикони фаъол доранд (33.6%) ин вобастагии худро дар ҳаёти шахс нақш мегузорад.

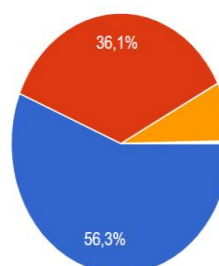
Шумо сигор (ё ин ки нос) мекашед?

Ба ин савол 887 нафар ҷавоб дод.

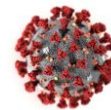
- Ҳа - 499 нафар
- Не - 320 нафар
- Ман тамоқу мекашидам, аммо ҷаҳде пеш партофтам - 65 нафар
- Дигар - 3 нафар

Шумо сигор (ё ин ки нос) мекашед?

887 ҷавоб

- Ҳа
- Не
- Ман тамоқу мекашидам, аммо ҷаҳде пеш партофтам
- Худамро ҳозирашда нигоҳ мекунам
- Кам кам
- Тамоқу мекашам, лекин доими не

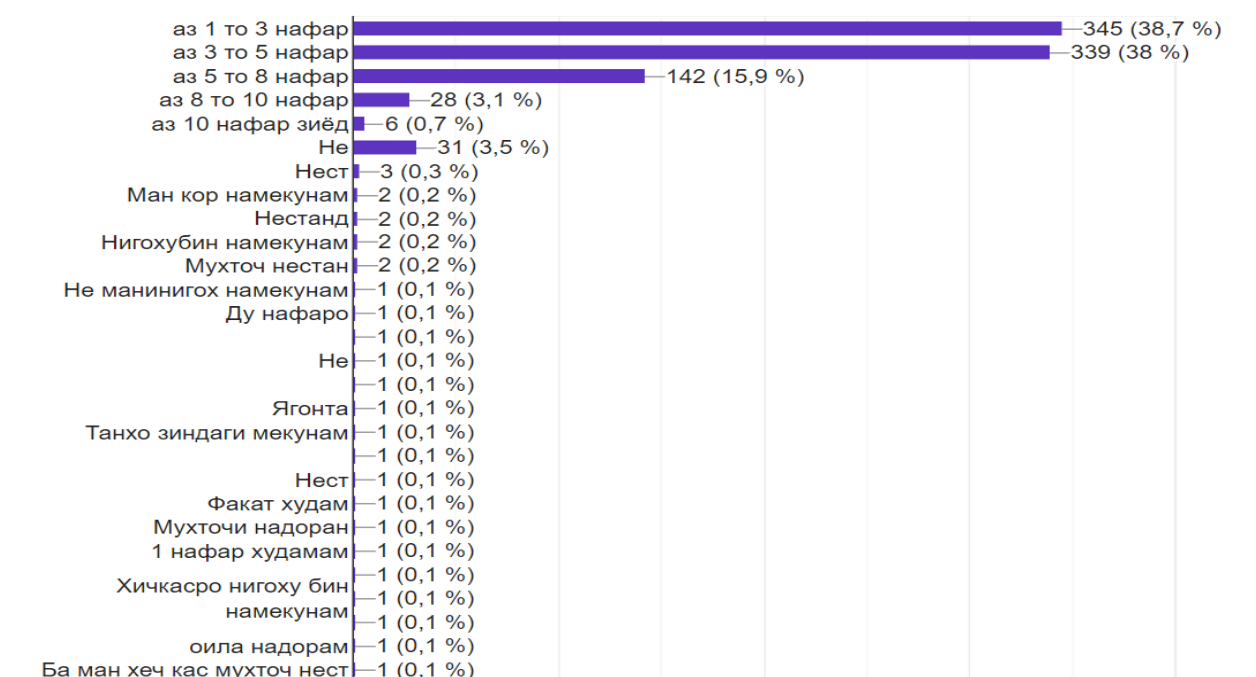

Лутфан шумораи аҳли оилаатонро, ки ба Шумо мӯҳтоҷанд ва Шумо онҳоро нигоҳубин менамояд қайд намоед?

- аз 1 то 3 нафар - 345 нафар
- аз 3 то 5 нафар - 339 нафар
- аз 5 то 8 нафар - 142 нафар
- аз 8 то 10 нафар - 28 нафар
- аз 10 нафар зиёд - 6 нафар
- дигар

Лутфан шумораи аҳли оилаатонро, ки ба Шумо мӯҳтоҷанд ва Шумо онҳоро нигоҳубин менамояд қайд намоед

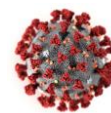
891 ҷавоб

Зиёда аз 90% пурсидашудагон қайд карданд, ки онҳо дар муҳити худ одамонро ҳастанд, ки бештар ё камтар аз онҳо вобастагӣ доранд. Аз ин рӯ, бояд қайд кард, ки вазъият бо норасоии ҷои қор ё манбаи даромад ҳангоми пандемия на танҳо ба аъзоёни гуруҳ, балки ба муҳити зисти онҳо низ вобаста аст.

Соҳиби чанд фарзанд ҳастед?

Ба ин савол 785 нафар ҷавоб доданд ва беш аз 80%, шумораи фарзандонашонро, ки аз 3 нафар зиёд буданд, чун матн ба сатр ворид намуданд. 20% бошад аз посух худдори намуданд ё ин ки нест навиштанд.

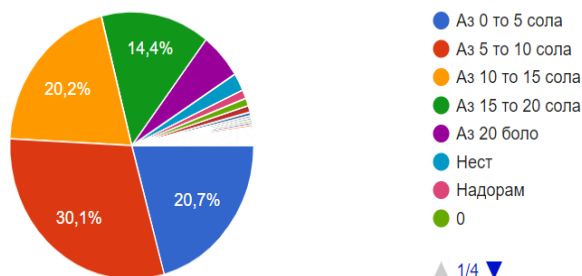
Синну соли фарзандони Шумо?

Ба ин савол 748 нафар ҷавоб доданд ва беш аз 84% дар пурсишнома синну соли фарзандони худро интихоб намуданд.

- Аз 0 то 5 сола - 155 нафар
- Аз 5 то 10 сола - 225 нафар
- Аз 10 то 15 сола - 151 нафар
- Аз 15 то 20 сола - 108 нафар
- Аз 20 боло - 42 нафар
- Дигар (Нест) - 67 нафар

Синну соли фарзандони Шумо

748 ҷавоб

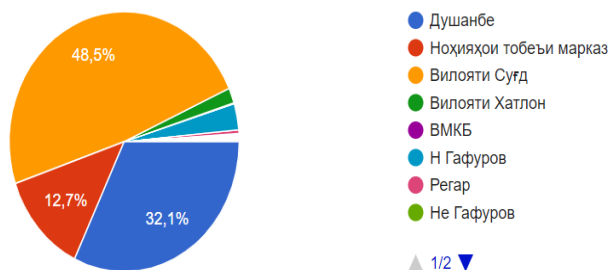
Агар шумо ба ин слайд диққат диҳед, мебинем, ки тақрибан 85% пурсидашудагон қудакони аз 0 то 15 сола доранд. Ин вазъ метавонад аъзоёни ҷомеаҳо маҷбур кунад, ки ба ҳадди шадид раванд ва ҳаёти худро зери хатар гузоранд, то дар чунин як давраи вазнин ягон даромад ба даст оранд.

Айни замон Шумо дар қучо зиндагӣ мекунед? Минтақаро интихоб намоед?

- Душанбе - 296 нафар
- Ноҳияҳои тобеъи марказ - 117 нафар
- Вилояти Суғд - 461 нафар
- Вилояти Хатлон - 17 нафар
- ВМКБ - 0 нафар

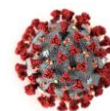
Айни замон Шумо дар қучо зиндагӣ мекунед? Минтақаро интихоб намоед

891 ҷавоб

Вазъи имрӯзаи кории шумо чи гуна аст?

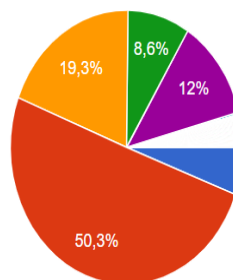
Ҳамчунон агар назарсанҷ маълумоти бештарро оид ба фаъолияти худ додан хоҳад, дар қисми "Дигар" имкони маълумотро ворид намудан дошт.

- Бекорчӣ - 448 нафар
- Коргар - 172 нафар
- Коргари шартномавӣ - 77 нафар
- Савдогар - 107 нафар
- Донишҷӯ - 50 нафар
- Дигар - 37 нафар

Вазъи имрӯзаи кори шумо чи гуна аст?

891 ҷавоб

- Донишҷӯ
 - Бекорчӣ
 - Коргар
 - Коргари шартномавӣ
 - Савдогар
 - Муаллим
 - Имруз кори кам шидай кучо каммиз...
 - Бо азоб кор пайдомекунем мазочонро.
- ▲ 1/6 ▼

Зиёда аз 50% пурсидашудагон бекор мебошанд.

Ин аз он шаҳодат медиҳад, ки доштани манбаи даромад ё даромади муқаррарӣ на танҳо ба паҳншавии ВИЧ ва СРАЧ, балки ба хавфи вайрон кардани истеъмоли ARV ва аз даст рафтани табобат ба ВИЧ таҳдид мекунад.

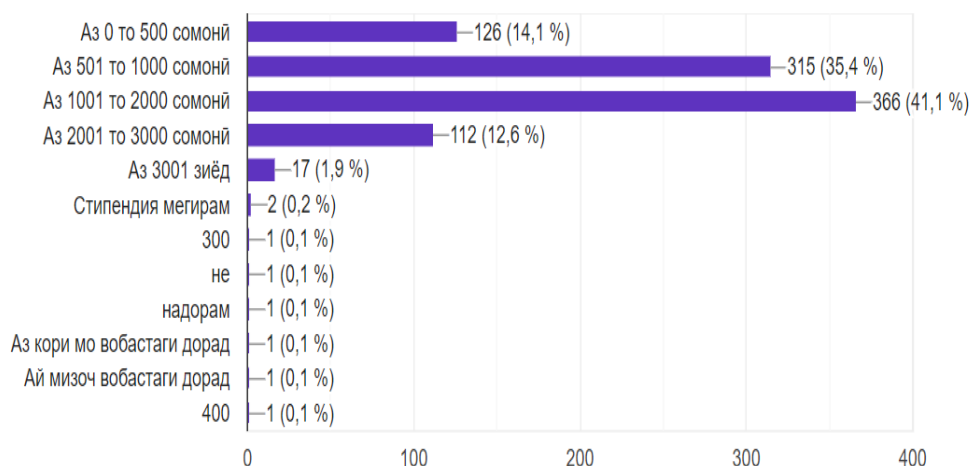
Лутфан харҷ ва сарфи якмоҳаи худро интихоб намоед.

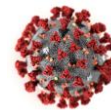
Агар маълумоти аниқро доир ба харҷи якмоҳаатон додан хоҳед, лутфан дар қисми "Дигар" маълумотро ворид намоед. Аз ҷумла донишҷӯёне, ки аз муассисаи таълимӣ стипендия мегиранд

- Аз 0 то 500 сомонӣ - 126 нафар
- Аз 501 то 1000 сомонӣ - 315 нафар
- Аз 1001 то 2000 сомонӣ - 366 нафар
- Аз 2001 то 3000 сомонӣ - 112 нафар
- Аз 3001 зиёд - 17 нафар

Лутфан харҷ ва сарфи якмоҳаи худро интихоб намоед

891 ҷавоб

Тақрибан 50% пурсидашудагон аз 0 то 1000 сомони музди меҳнат доранд. Бо сабаби бӯҳрон дар кишвар сарҳадҳо баста шуданд, нархи хӯрокворӣ боло рафт ва тасаввур кардан душвор аст, ки чӣ тавр шахс метавонад ҳамроҳи оила, бо ин пул дар як моҳ зиндагӣ карда намояд.

Инчунин бояд қайд кард, ки аз моҳи июн пас аз дароз шудани пӯшидани тарабхонаҳо, қаҳвахонаҳо ва сартарошхонаҳо аксарияти онҳо аз кор маҳрум мешаванд. Бисёре аз аъзои ҷамоа дар баҳши хидматрасонӣ (тарабхонаҳо, бозорҳо, ошхонаҳо, сартарошхонаҳо) кор мекунанд ва тамдиди пӯшида ба вазъи иҷтимоӣ иқтисодӣ аксарияти аъзои ҷамоа таъсир мерасонад. Бояд қайд кард, ки ин раванд аз замони қабули чораҳо дар кишвар аз моҳи май баҳо дода шудааст. Арзёбии вазъ дар моҳи июн бо сабаби аз даст додани ҷои кор ва надоштани музди кор хеле фарқ мекунад.

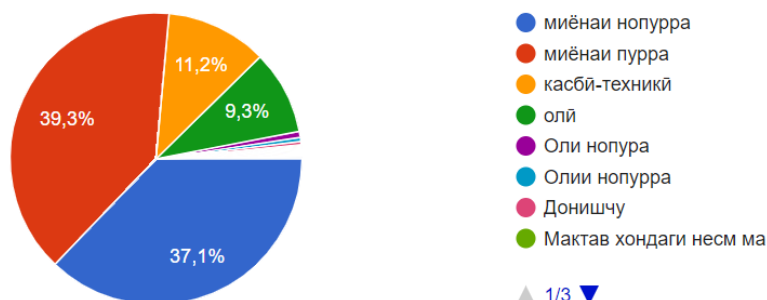
Маълумоти Шумо.

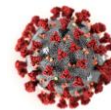
- миёнаи нопурра - 331 нафар
- миёнаи пурра - 350 нафар
- касбӣ-техникӣ - 100 нафар
- олий - 83 нафар
- дигар – 27 нафар (олии нопурра – 10 нафар, донишҷу - 7 нафар, дар мактаб таҳсил накардаам – 3 нафар, мактаби миёнаро ба анфом нарасондам – 7 нафар)

Тақрибан 85% пурсидашудагон маълумоти миёна ё миёна доранд. Ин ба он таъсир мерасонад, ки бисёре аз аъзои гурӯҳ кори арзанда надоранд ё имконияти гирифтани музди кори хуб надоранд.

Маълумоти Шумо

891 ҷавоб

ТАЪСИРИ ПАНДЕМИЯИ COVID-19 БА ҲАЙӢТИ ШУМО

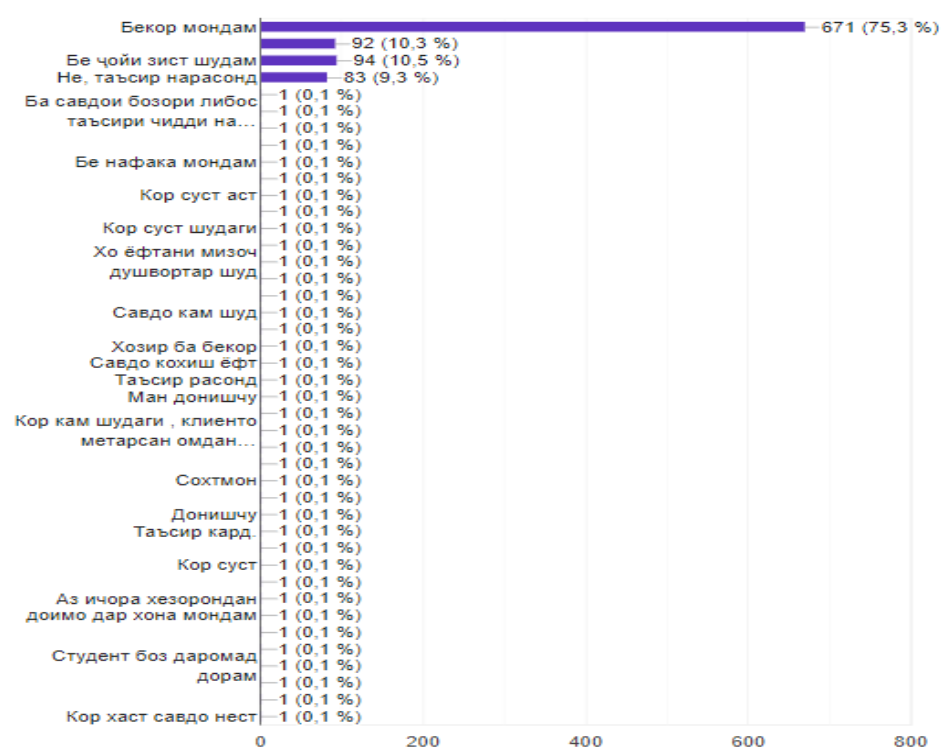
Ин рӯзҳо имкониятҳои шахсии ҳар як шахс маҳдуд гардидааст. Пандемия таъсири манфии худро на танҳо ба вазъи саломатии умум, балки бештар ба гуруҳҳои осебпазир мерасонад. Ин ҳам маҳдудият дар хизматрасониҳои машваратӣ ва саломатӣ, бекорӣ, паст шудани вазъи иқтисодӣ, таъбиз ва хушунат аз тарафи узви оила ва ғайраҳо таъсири худро ба саломатӣ ва ҳолати равонии намоёндагони табақаҳои осебпазир мерасонад. Тарқиқи саволҳои дар поён зикр гардида дар назарсанҷӣ меҷӯем маълумотҳои умумиро ба даст оварда оид ба вазъи имрӯзаи намоёндагони ҷомеа хабардор гардем.

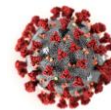
Вазъи имрӯзаи COVID-19 дар Ҷумҳурии ба Шумо чӣ гуна таъсир расонид?

- Бекор мондам - 671 нафар
- Ба рухсатии бепул равон намуданд - 92 нафар
- Бе ҷойи зист шудам - 94 нафар
- Не, таъсир нарасонд - 83 нафар

Вазъи имрӯзаи COVID-19 дар ҷумҳурии ба Шумо чӣ гуна таъсир расонид?

891 ҷавоб

Вазъияти ин вирус ба он даҳлат кард, ки қариб 76% пурсидашудагон бекор ва ҷои кор надоштаанд. Аз ин теъдод, тақрибан 11% манзилро аз сабаби пардохт накардани иҷора гум кардааст. Сарчашмаи даромад ё даромади ҳаррӯзро аз даст дода, моҳҳои баъдӣ нишон медиҳанд, ки аксари аъзои осебпазири ҷомеа метавонанд ба манзил монда ё маҷбур шаванд ҷои зисти худро иваз кунанд.

Ба шумо лозим омад, ки ҷои зистатонро аз рӯи вазъи COVID-19 дар Ҷумҳурӣ иваз намоед?

- Ҳа - 184 нафар
- Не - 700 нафар
- Дигар - 7 нафар

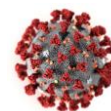
Ба шумо лозим омад, ки ҷои зистатонро аз рӯи вазъи COVID-19 дар ҷумҳурӣ иваз намоед?

891 ҷавоб

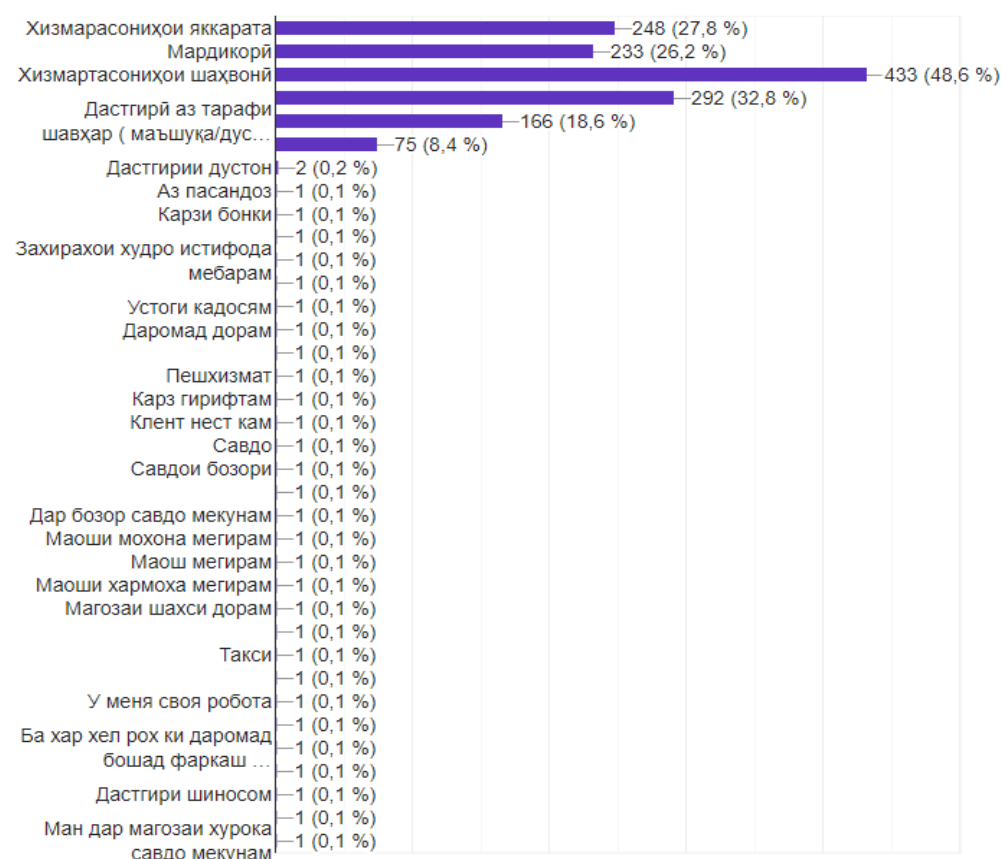
Лутфан вазъияти ҳозираатонро баррасӣ кунед. Шумо айнӣ замон вазъи зиндагии худро бо кадом роҳҳо бурда истодаед?

- Хизматрасониҳои якҷара - 248 нафар
- Мардикорӣ - 233 нафар
- Хизматрасониҳои шахсонӣ - 433 нафар
- Дастгирӣ аз тарафи ҳешу табор (падару модар ва наздикон) - 292 нафар
- Дастгирӣ аз тарафи шавҳар (маъшуқа/дустдошта) - 166 нафар
- Кӯмаки хайрхоҳона (ердампӯӣ, маводҳои хӯроқа) - 75 нафар

Лутфан вазъияти ҳозираатонро баррасӣ кунед. Шумо аини замон вазъи зиндагии худро бо кадом роҳҳо бурда истодаед?

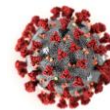
891 ҷавоб

Бисёриҳо ба назди оила баргаштанд, ки аъзоёни оила метавонанд онҳоро бо зӯровариҳои хонаводагӣ ғош кунанд. Бисёриҳо, бо вучуди вазъият (пӯшидани ниқобҳои муҳофизатӣ, нигоҳ доштани масофаи ҷисмонӣ ва иҷтимоӣ) наметавонанд ҳамаи инро риоя кунанд ва саломатии худро зери хатар гузоранд. Бисёре аз намоёндагони қорҳои шахвонӣ муштариёро пайдо карда наметавонанд, ки ин аз он шаҳодат медиҳад, ки онҳо музд надоранд ё нархҳои хизматҳо то ҳадди имкон поён рафтанд.

Оё вазъияти зиндагӣ, ки ҳозир доред, шуморо ба ташвиш меорад? Маҳз кадом ташвишҳо? Лутфан қайд намоед

Ҳангоми назарсанҷӣ дар ин савол шахс имкон дошт фирки худро доир ба ташвишҳои баён намояд. Ташхис нишон дод, ки ҷавобҳо гуногунанд ва ле онҳоро метавон аз рӯи категорияҳои ҷавобҳо ҷунин ҷудо намоем. 891 нафар ба ин савол ҷавоб додаанд

- Не ба ташвиш намеорад – 60 нафар
- Ҳа ба ташвиш меоварад - 350 нафар
- Бе пулӣ – 420 нафар
- Пардохти қарзи бонк – 80 нафар
- Кам шудан ва набудани хӯрокаи дар хона – 210 нафар
- Бекорӣ ва бепоулӣ – 300 нафар
- Пули иҷораи хонаамро дода наметавонам – 125 нафар
- Паст шудани сатҳи саломатиам – 210 нафар
- Ҳолати равонӣ – 75 нафар
- Кай ин вирус тамоми мешуда бошад – 30 нафар

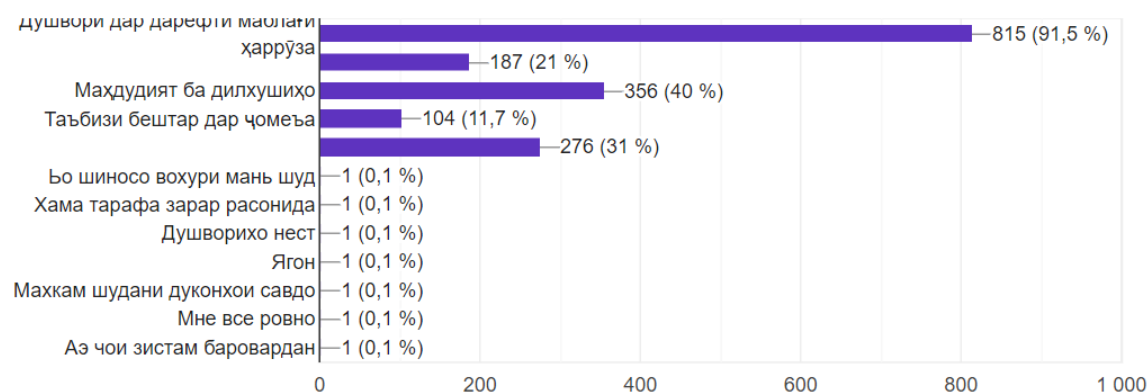
Зиёда аз 50% пурсидашудагон тарсу ҳароси «бе пул» монданро қайд карданд, зеро манбаи даромад надоштан, фарзанд доштан ва аъзои оилаи вобастагӣ онҳоро маҷбур мекунад то ба ҳадди шадиде бирасанд, то ки барои дастгирии оила даромад гиранд. Дар идома слайдҳои наватӣ нишон медиҳанд, ки бисёриҳо манбаи даромади худро аз даст додаанд.

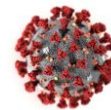
Сар задани пандемияи COVID-19 ба Шумо чӣ гуна душвориҳо ва маҳдудиятҳоро ба амал овард?

- Душворӣ дар дарёфти маблағи ҳаррӯза – 815 нафар
- Монеа ба дастрасии хизматрасониҳо – 187 нафар
- Маҳдудият ба дилхушиҳо – 356 нафар
- Таъбири бештар дар ҷомеа – 104 нафар
- Маҳдудият ба Интернет (аз ҳисоби надоштани пул) – 276 нафар

Сар задани пандемияи COVID-19 ба Шумо чӣ гуна душвориҳо ва маҳдудиятҳоро ба амал овард?

891 ҷавоб

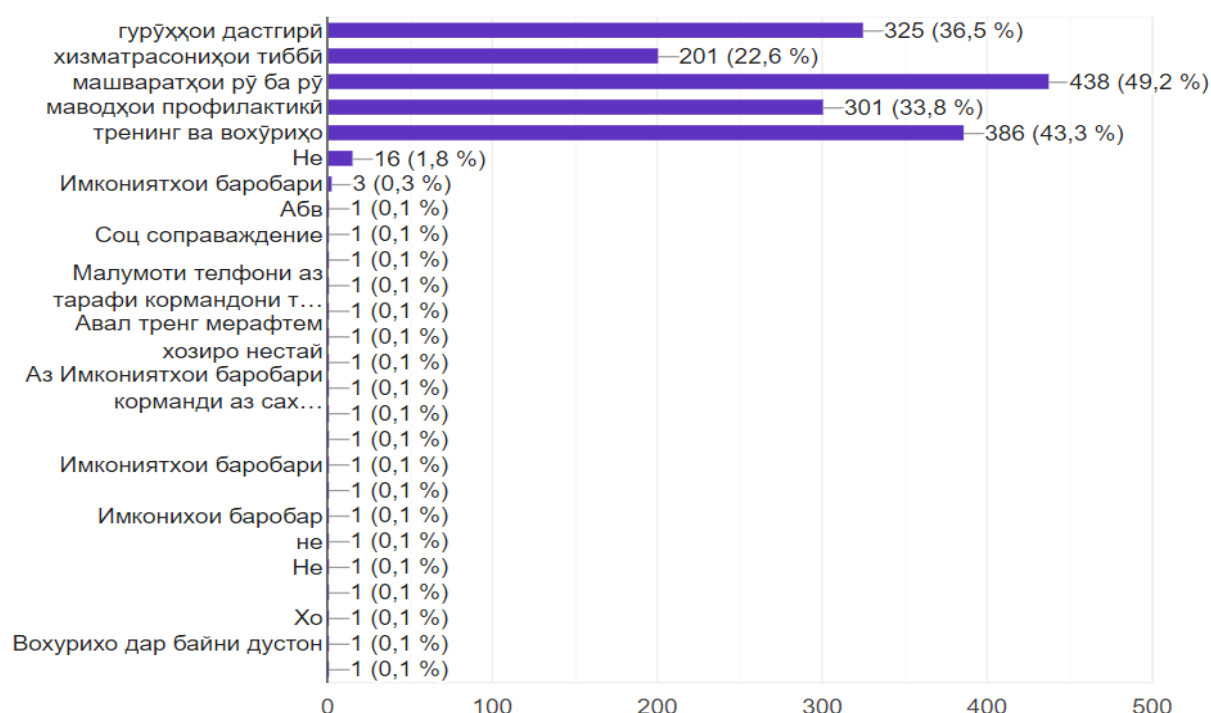

Оё дастрасии шумо аз сабаби сар задани пандемияи COVID-19 ба хизматрасониҳои, ки аз ҷониби намоёндогони ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва тиббӣ расонида мешуд, маҳдуд гардидааст?

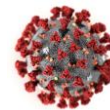
- гуруҳҳои дастгирӣ – 325 нафар
- хизматрасониҳои тиббӣ – 201 нафар
- машваратҳои рӯ ба рӯ – 438 нафар
- маводҳои профилактикӣ – 301 нафар
- тренинг ва вохӯриҳо – 386 нафар
- Дигар (не) – 16 нафар

Оё дастрасии шумо аз сабаби сар задани пандемияи COVID-19 ба хизматрасониҳои, ки аз ҷониби намоёндогони ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва тиббӣ расонида мешуд, маҳдуд гардидааст?

891 ҷавоб

Ҷорӣ кардани низоми худгардонӣ ва инчунин қисман пӯшидани муассисаҳо, аз ҷумла ташкилотҳо, ба он оварда расонид, ки аксари аъзои ҷамъият ба хизматрасониҳои ҷамъиятӣ дастрасӣ надоранд. Набудани намудҳои муқаррарии хизматҳо (машварати аутрич, гуруҳҳои дастгирӣ, машварат) метавонад ба он таъсир расонад, ки аксарияти аъзоёни ҷомеа бе истифодаи таҷҳизоти муҳофизатӣ рафтори хатарнокро анҷом медиҳанд. Онҳо инчунин ба озмоиш ва василаҳо ва доруворӣ дастрасӣ надоранд.

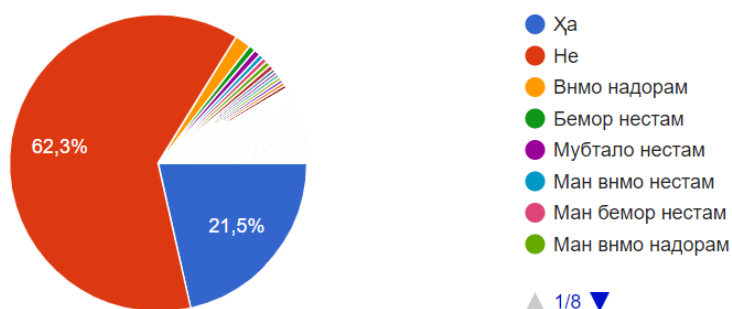
Оё шумо айна замон имконияти дастрас намудуни маводҳои дорувориро доир ба ВНМО доред?

Ба ин савол ҳамагӣ 586 нафар ҷавоб гардонд. Гарчанде, ки дар аввал қайд карда шуда буд: Агар Шумо бо ВНМО зиндагӣ намоед, хоҳишмандем ба ин савол ҷавоб гардонед.

- Ҳа – 122 нафар (21,5%)
- Не – 354 нафар (62,3%)
- Дигар – 16,2% ҷавобҳои гуногун навистанд.

Оё шумо айна замон имконияти дастрас намудуни маводҳои дорувориро доир ба ВНМО доред?

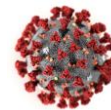
568 ҷавобҳо

Ин слайд нишон медиҳад, ки пур кардани барқ 62.3 % мусоҳибон ба маводи муҳаддир ва табобат дастрасӣ надоранд. Бо назардошти вазъиятҳои мавҷуда ҳеҷ роҳе барои ташкили чунин хизматрасонӣ вучуд надорад, то расонидани нуқта ба нуқтаҳо таъмин карда шавад.

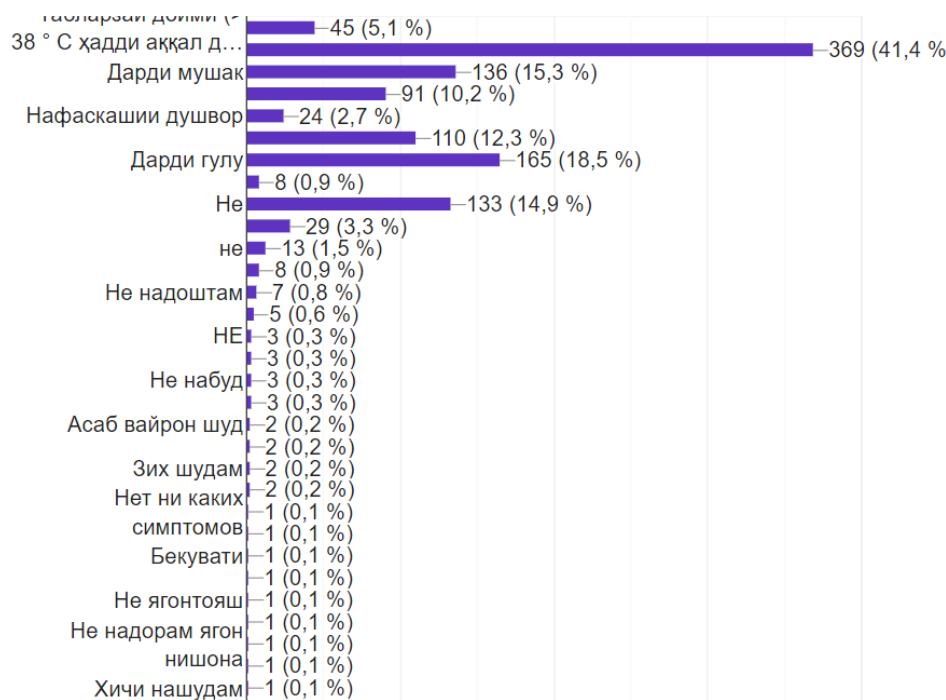
Оё дар 14 рӯзи охир як ё якчанд нишонаҳои зеринро аз сар гузаронидаед?

- Табларзаи доимӣ ($> 38^{\circ} \text{C}$ ҳадди аққал дар як рӯз) – 45 нафар
- Дарди сар – 369 нафар
- Дарди мушак – 136 нафар
- Сулфаи хушк – 91 нафар
- Нафаскашии душвор – 24 нафар
- Бинии маҳкам – 110 нафар
- Дарди гулу – 165 нафар
- Табларза ва сулфаи доимӣ ё нафаскашии сахт – 8 нафар
- Дигар (НЕ) - 149 нафар
- Дигар (Саломатиам хуб аст) - 29 нафар

Оё дар 14 рӯзи охир як ё якчанд нишонаҳои зеринро аз сар гузаронидаед?

891 ҷавоб

Сарфи назар аз он, ки тақрибан 80% пурсидашудагон аломатҳои мушобеҳи ба COVID монандро қайд карданд, мутаассифона, ҳеҷ кас имтиҳони ташҳисӣ надорад. Аз сабаби мавҷуд набудани шумораи кофии санҷишҳо дар кишвар ба озмоиши COVID дастрасии озод мавҷуд нест. Аз ин рӯ, гуфтан душвор аст, ки кадом марҳила (эҳтимол сироят ёфтааст) ва чӣ рӯй медиҳад. Бо сабаби норасоии маблағ ва ҷой ҷойҳои зиёде барои худ ҷудокунӣ ташкил кардан мумкин нест.

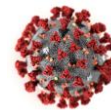
Оё Шумо аз ташҳиси COVID-19 гузаштед?

- Ҳа – 60 нафар
 - Не – 822 нафар
- Дар қисми дигар 9 нафар ҷавоб доданд.

Оё Шумо аз ташҳиси COVID-19 гузаштед?

891 ҷавоб

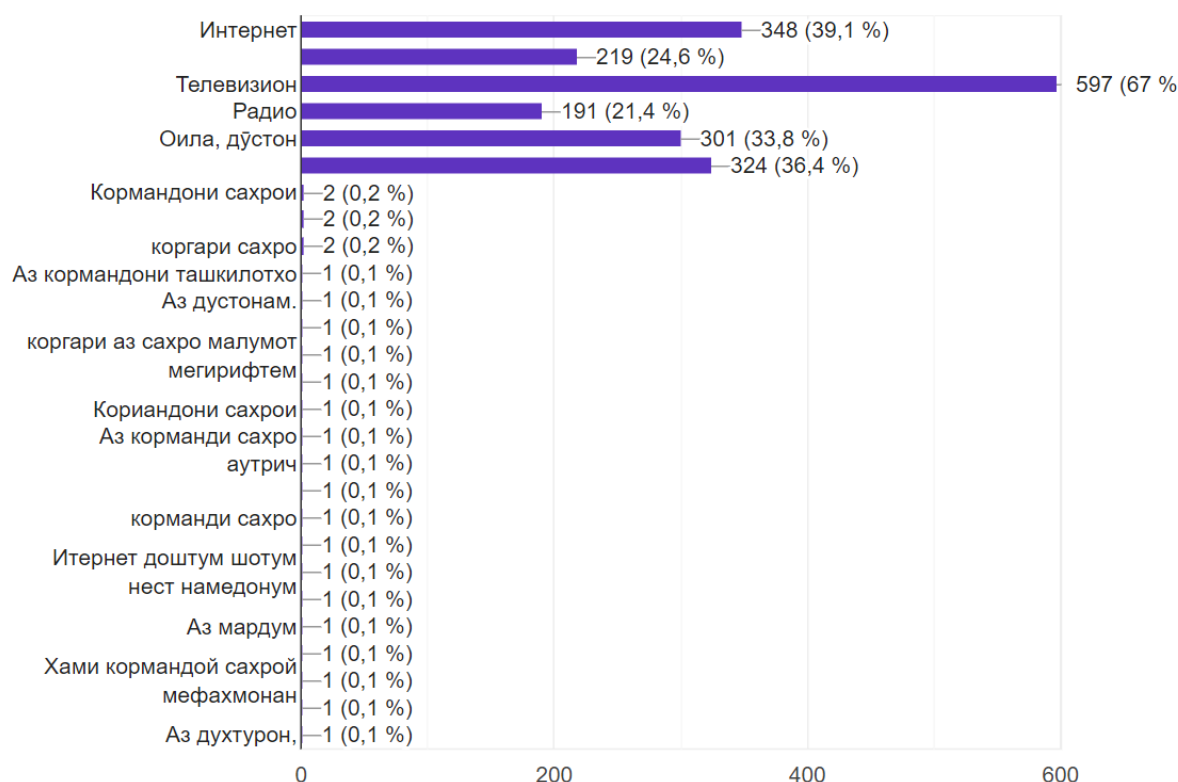

Шумо дар бораи COVID-19 бештар аз кадом сарчашмаҳо маълумот мегирид

- Интернет – 348 нафар
- Шабакаҳои иҷтимоӣ (масалан, Twitter, Facebook, Instagram) – 219 нафар
- Телевизион – 597 нафар
- Радио – 191 нафар
- Оила, дӯстон – 301 нафар
- Ҷомеаи ҳамфикрон (МСМ, кормандони шахвонӣ ва дигарон) – 324 нафар

Шумо дар бораи COVID-19 бештар аз кадом сарчашмаҳо маълумот мегирид

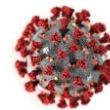
891 ҷавоб

Бо вуҷуди вазъият ва маълумоти нодуруст, бисёриҳо маълумоти марбут ба COVID-19 шуниданд ё гирифтанд. Ин меъёра, ки қариб ҳамаи посухгӯяндагон аз он ҷи дар кишвар ва берун аз он рух медиҳанд, огоҳанд.

Шумо аз иттилооте, ки дар бораи авҷи ҷории COVID-19 гирифта истодаед, то ҷӣ андоза розӣ ҳастед?

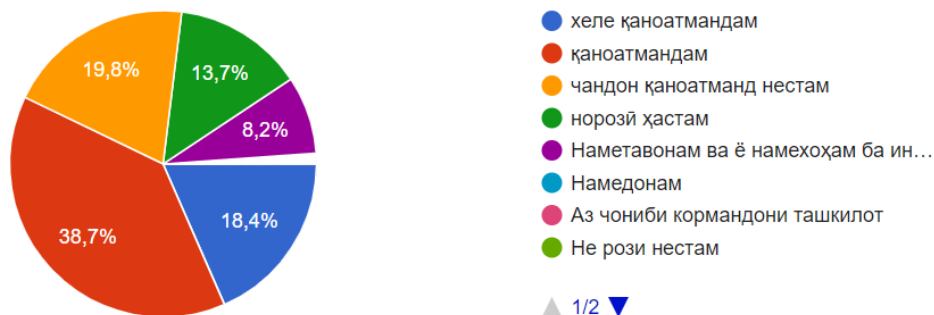
- хеле қаноатмандам – 164 нафар
- қаноатмандам – 344 нафар
- чандон қаноатманд нестам – 176 нафар
- норозӣ ҳастам – 122 нафар

- наметавонам ва ё намехоҳам ба ин савол ҷавоб диҳам – 73 нафар
- Дар қисми дигар ҷавобҳо гуногун мантиқ буданд

Шумо аз иттилооте, ки дар бораи авҷи ҷории COVID-19 гирифта истодаед, то чӣ андоза розӣ ҳастед?

889 ҷавобҳо

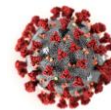

Шумо мехоҳед иловагӣ ба мо дар бораи саломатии ҷисмонӣ ва рӯҳии худ ҷиҳати дигаре бигӯед?

Ҳангоми назарсанҷӣ шахс имкон дошт ба ин савол дар бораи ҳолати саломатӣ ва рӯҳии худ маълумоти иловагӣ баён намояд. Таҳлил нишон дод, ки ҷавобҳо гуногунанд вале онҳоро метавон аз рӯи категорияҳои ҷавобҳо чунин ҷудо намоем.

- Саломатиам хуб нест
- Хеле асабонӣ ҳастам
- Намехоҳам гуям
- Монда шудаам
- Саломатиам хуб аст, шикоят надорам
- Кай ковид тамом мешавад?
- Коргарои саҳрои бештар аз аҳволамон пурсанд
- Бештар дар фикри оилаам ҳастам
- Аз гурдаҳоям ва беқувватӣ шикоят дорам
- Қувват надорам
- Ба ёрии тиббӣ ниёз дорам
- Айни замон гуфтан намехоҳам
- Муҳим нест, асос зиндаам

Пайвастагии вазъиятҳои мавҷуда, бисёре аз посухдиҳандагон қайд карданд, ки ҳамаи ин ба вазъи иҷтимоӣ ва психологӣ таъсир мерасонад. Инчунин, бисёре аз

нишонаҳои мушаххас нишон доданд, аммо аз сабаби набудани санҷишҳо тасдиқ кардани ҳузури COVID мушкил аст.

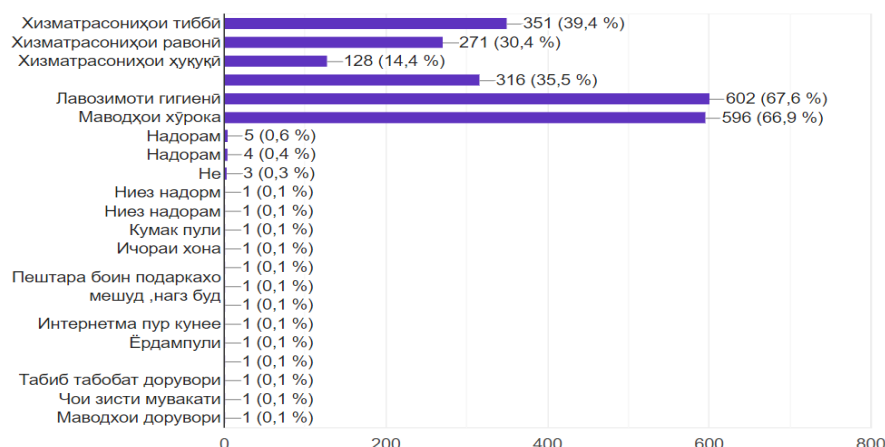
Шумо ба кадом намуди ёрии таъҷилий аини замон ниёз доред?

- Хизматрасониҳои тиббӣ – 351 нафар
- Хизматрасониҳои равонӣ – 271 нафар
- Хизматрасониҳои ҳуқуқӣ – 128 нафар
- Хизматрасониҳои баробар ба баробар – 316 нафар
- Лавозимоти гигиенӣ – 602 нафар
- Маводҳои хӯроқа – 596 нафар

Агар шумо ба ин слайд диққат диҳед, пас аз нисфи зиёди иштироккунандагон ба маҳсулоти хӯрокворӣ ё гигиенӣ ниёз доранд. Инчунин шахсоне ҳастанд, ки ба хизматрасониҳои тиббӣ ниёз доранд ва дар гирифтани ARV ва риояи ВІЧ кӯмак мерасонанд. Ба маслиҳат ва дастгирии равонӣ ниёз доред.

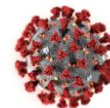
Шумо ба кадом намуди ёрии таъҷилий аини замон ниёз доред?

891 ҷавоб

Агар Шумо хоҳиш дошта бошед, ки тамоси худро барои мо гузоред (рақами телефон, почтаи электронӣ ва ғайраҳо) пас дар поён онро зикр намоед.

Ҳангоми назарсанҷӣ беш аз 550 нафар рақами телефон, почтаи электрониҳо ё номро барои тамос дар анҷоми пурсишнома гузоштааст.

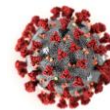

ХУЛОСА

Тибқи омили расмӣ дар якшабонарӯз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон беш аз 100 нафар гирифтори бемории Covid-19 мегардад. Айни замон бошад дар Ҷумҳури беш аз 4200 нафар гирифтори ин беморӣ гардидаанд, шумораи фавтидагон бошад тибқи омили расмӣ 48 нафарро ташкил мекунад.

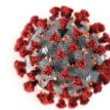
Гуруҳҳои осебпазирӣ аҳоли айни замон тибқи додаҳои ба даст оварда шуда бештар ниёз ба дастгирӣ ва кумак доранд. Ин ҳам метавонад кумаки молиявӣ, маводҳои хуроқворӣ ва ҳамчунон лавозимоти гигиениро дар бар гирад. Вазъи мураккаби иҷтимоию иқтисодии кишвар, набудани муз, сарчашмаи даромад ва нархҳои баланд барои ғизо ва ҳифзи ғизо ба неқӯаҳолии гурӯҳҳои зарардида таъсири назаррас мерасонад. Ин метавонад сабаби он бошад, ки пас аз чанде пас аз бӯҳрон, мо метавонем ҳолатҳои бештари ВНМО ва ИППП гирем. Шояд шумораи тарафдорони табобати ВНМО камтар бошад. Эҳтимол, аз сабаби набудани ғизои дуруст ва шароити зист, бисёриҳо аз терапияи ARV даст мекашанд.

Новобаста аз он, ки ба мизочон тавсияҳои иттилоотӣ дода мешавад, аммо ин кофӣ нест.

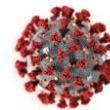

ТАВСИЯҲО ДАР ДОИРАИ АРЗЁБӢ

1. Тақвият додани раванди кӯмак ва дастгирии гурӯҳҳои осебпазир бо пешниҳоди маводи ғизоӣ ва гигиенӣ;
2. Ташкили хизматрасониҳо барои рушди машваратҳои онлайнӣ ва хизматҳо барои дастгирии гурӯҳҳои асосӣ ва онҳое, ки АРВ мегиранд;
3. Таъсис додани гурӯҳи аутрич, ки метавонанд бо тариқи мобилӣ маводи дорувории ARV ва таҷҳизоти муҳофизатиро ба намояндагони гурӯҳҳои осебпазир таъмин намоянд;
4. Таъмин намудани ниёзмандон аз гуруҳҳои осебпазир тариқи мобилӣ, ба ташҳиси ВНМО ва таҷҳизоти муҳофизатӣ;
5. Расонидани кӯмак ва дастгирӣ тавассути пардохти муайян, ҳадди ақал маблағ барои нигоҳ доштани малакаҳои иртиботӣ (телефон ва Интернет), бо мақсади таъмин намудани ниёзмандон аз ҷумлаи намояндагони гурӯҳҳои осебпазир бо алоқа в адастрасӣ а онлайн хизматрасониҳо;
6. Ташкил кардани каналҳои боэътимоди иттилоотӣ (онлайн, буклетҳо) дар бораи COVID-19 барои пешниҳоди сарчашмаҳои боэътимодӣ бадастомада;
7. Гузаронидани маъракаҳои иттилоотӣ барои огоҳ кардани гурӯҳҳои дахлдор дар бораи ҷойҳо ва ба кучо муроҷиат кардант ниёзмандон, барои хидматҳои марбут ба COVID;
8. Таъмин намудани кормандони ташкилотҳо бо таҷҳизоти зарурии муҳофизатӣ: ниқобҳо, дастпӯшҳо, маводҳои дезинфексионӣ бо мақсади тақвият додани фарогирӣ (онлайн ва офлайн) барои пешниҳоди хидматҳои пайваста ба гурӯҳҳои осебпазир;
9. Таъмин намудани машваратҳои онлайнӣ (телефон ё интернет) барои намояндагони гурӯҳҳои осебпазире, ки дар шароити бӯҳрон қарор доранд ва ё ин, ки ниёз ба дастгирии психологӣ ва баробар доранд;

10. Дастгирии кормандони ташкилотҳо (аз ҷиҳати молиявӣ ва техникӣ) барои бартараф намудани синдроми сӯхтор ва ҳавасмандӣ дар шароити бӯҳронӣ ба фаъолият;
11. Ташкили хизматрасониҳои COVID-SHELTER бо манзили муваққатӣ барои аъзоёни осебпазирӣ ҷомеа, ки дар ин давраи бӯҳронӣ бе сарпаноҳ монданд.

ТАВСИЯҲО ОИД БА ПЕШГИРИИ COVID19

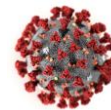
МУНТАЗАМ ДАСТ ШЎЁД - Мунтазам дастони худро бо ёрии маҳлулҳои спиртдор пок намоед ё бо собун шўед. Ин барои чӣ лозим аст? Агар дар рӯи дастон вирус мавҷуд бошад, коркарди дастҳо бо ёрии маҳлулҳои спиртдор ё шустани онҳо бо собун онро нобуд месозад.

ДАР ҶОЙҲОИ ҶАМЪИЯТӢ ФОСИЛАРО РИОЯ НАМОЕД - Аз одамон дар масофаи на кам аз 1 метр дур истед, хусусан агар онҳо сулфа, зуком ва ё ҳарорати баланд дошта бошанд. Ин барои чӣ лозим аст? Одами гирифта ба сирояти роҳҳои нафас, аз қабili COVID19, ҳангоми сулфидан ва атса задан дар атрофи худ қатраҳои хурдтаринро паҳн мекунад, ки вирус доранд. Агар шумо ба ин гуна одам аз ҳад зиёд наздик бошед, метавонед ҳангоми нафас кашидани ҳаво бо вирус сироят ёбед.

АЗ РӢИИ ИМКОН, БА ЧАШМОН, БИНӢ ВА ДАҲОНАТОН ДАСТ НАРАСОНЕД - Ин барои чӣ лозим аст? Дастҳо ба бисёр сатҳҳои гуногун мерасанд, ки метавонанд вирус дошта бошанд. Бо дастони сироятдор ба чашмон, бинӣ ё даҳон расида, вирус имконияти аз ҷустии даст ба организм гузаштанро дорад.

ҚОИДАҲОИ ГИГИЕНА (ТОЗАГӢ)-И РОҲҲОИ НАФАСРО РИОЯ НАМОЕД - Ҳангоми сулфидан ва атса задан даҳону биниатонро бо дастмол ё оринҷи қатшуда пӯшонед; дарҳол пас аз ин дастмолро ба қуттии партови сарпӯшдор партоед ва дастанатонро бо маҳлули (антисептики) спиртдор коркард намоед ё бо собун шўед. Ин барои чӣ лозим аст? Пӯшидани даҳон ва бинӣ ҳангоми сулфидан ва атсазанӣ имкон медиҳад паҳншавии вирус ва дигар микроорганизмҳои бемориовар пешгирӣ шавад. Агар ҳангоми сулфа ва атсазанӣ бинӣ ва даҳонро бо даст пӯшонед, микробҳо метавонанд ба дастони шумо ва пасон ба ашё ва одамоне гузаранд, ки шумо ба онҳо даст мерасонед.

ҲАНГОМИ БАЛАНДШАВИИ ТАБ, ПАЙДОШАВИИ СУЛФА ВА НАФАСКАШИИ ДУШВОР ҲАРЧИ ЗУДТАР БАРОИ ЁРИИ ТИББӢ МУРОҶИАТ НАМОЕД - Агар шумо ба он мавзӯҳои Хитой сафар карда будед, ки дар онҳо COVID-19 ба қайд гирифта мешавад ё бо касе муошират кардаед, ки баъди сафар ба Хитой аломатҳои бемории роҳҳои нафасро дошт, дар ин хусус ба корманди тиб ҳабаб диҳед. Ин барои чӣ лозим аст? Баландшавии таб, сулфа ва нафаскашии душвор муруҷиати бетаъхирро барои ёрии тиббӣ металабад, зеро онҳоро сирояти

роҳҳои нафас ё дигар бемории ҷиддӣ ба миён оварда метавонад. Аломатҳои осебёбии узвҳои нафас дар якҷоягӣ бо баландшавии таби метавонанд сабабҳои хеле гуногун дошта бошанд, ки дар байни онҳо вобаста ба сафарҳои шахс ва алоқии ӯ метавонад COVID-19 бошад.

ИТТИЛООТИ НАВТАРИНРО ПАЙГИРӢ НАМОЕД ВА ТАВСИЯҲОИ МУТАХАССИСОНИ СОҲАИ ТИБРО ИҶРО КУНЕД - Иттилооти наватаринро дар бораи COVID-19 пайгирӣ намоед. Тавсияҳои мутахассисон, мақомоти марказӣ ва маҳаллии тандурустии ҷамъиятӣ, ҷамчунин ташкилотҳоеро, ки дар онҳо шумо кор мекунед, оид ба ҳифзи худ ва атрофиён аз COVID-19 иҷро кунед. Ин барои чӣ лозим аст? Мақомоти марказӣ ва маҳаллии тандурустӣ иттилооти наватаринро дар бораи чараҳои беморшавӣ бо COVID-19 дар минтақаи шумо доранд. Онҳо метавонанд тавсияҳои муносибтаринро доир ба чораҳои ҷимояи инфиродӣ барои сокинони минтақаи шумо пешкаш намоянд.

ЧОРАҲОИ ҲИФЗИ ИНФИРОДӢ БАРОИ ОНҲОЕ, КИ БА ҚАРИБӢ (ТАӢИ 14 РӢЗИ ОХИР) ДАР МАҲАЛҲОИ ПАҲНШАВИИ COVID-19 БУДАНД - Тавсияҳои дар боло зикршударо риоя намоед. Агар шумо худро бад ҳис кунед, то шифо ёфтанистон дар хона бимонед, ҳатто агар аломатҳои беморӣ сабук, масалан, дар шакли дарди сар ва ё андак шамолхӯрӣ ифода ёфта бошанд. Ин барои чӣ лозим аст? Аз алоқаҳо бо атрофиён даст кашид ва ба муассисаҳои табибӣ нарафта, шумо ба ин муассисаҳо ёрӣ мерасонед, ки кори худро босамартар иҷро намоянд ва худро атрофиёну аз сироятёбии эҳтимолӣ бо COVID-19 ва дигар сироятҳои вирусӣ ҳифз мекунед. Агар шумо таби баланд, сулфа ё нафаскашии душвор дошта бошед, муроҷиатро барои ёрии тиббӣ ба таъхир наандозед, зеро аломатҳои мазкур метавонанд сирояти роҳҳои нафас ё дигар бемориҳои ҷиддӣ ба миён оварда бошанд. Аввал ба муассисаи тиббӣ занг занед ва дар бораи сафарҳои охири худ ё алоқахоятон бо шахсони сафаркарда хабар диҳед. Ин барои чӣ лозим аст? Муроҷиат барои ёрии тиббӣ тариқи телефон ба мутахассисон имкон медиҳад, ки шуморо ба муассисаи табибӣ муносиб равона намоянд. Ғайр аз ин, амали мазкур имкон медиҳад, ки паҳншавии эҳтимолии COVID-19 ва дигар сироятҳои вирусӣ пешгирӣ шавад.